

RAPPORT

Tettstedsutvikling i Vinstra

Midt-Gudbrandsdal Næringsforening

Innholdsfortegnelse

SAMMENDRAG	II
1. Innledning	6
1.1 Prosjektet "veien til nye muligheter"	7
1.2 Formål, mål og delmål	8
1.3 Visjon	8
1.4 Tettstedet vinstra	8
2. Metode	8
2.1 Organisering av arbeidet	8
2.2 Deltakere i arbeidet med rapporten	9
2.3 Informasjonsinnhenting	10
3. Vinstra sentrum, nedregata	10
3.1 Innledning	11
3.2 Tiltak på kort sikt	11
3.3 Tiltak på lang sikt	12
4. Sødorp/kåja	12
4.1 Innledning	12
4.2 Tiltak på kort sikt	13
4.3 Tiltak på lang sikt	13
5. Lomoen	14
5.1 Innledning (inkl.Utvikling av Lomoen)	14
5.2 Veikryss	15
5.3 Veiserviceanlegg	16
5.4 Forslag på kort sikt	16
6. Odden	16
6.1 Innledning	16
6.2 Tiltak på lang sikt	16
7. Regionale tiltak	18
7.1 Innledning (proffilering)	18
7.2 Tiltak på kort sikt	19
8. Innspill fra ungdomsrådet	20
8.1 Framtidas vinstra	20
9. Konklusjon	22
 Vedlegg 1) innspill fra folkemøte	 23
Vedlegg 2) milepæler i prosjektet	26
Vedlegg 3) innspill fra oppland fylkeskommune v/fonkalsrud	27

Sammendrag

I forbindelse med omlegging av trasé for E6 og etablering av ny kraftstasjon står Vinstra tettsted i dag ovenfor omfattende strukturelle utfordringer. Etablering av ny trasé for E6 vil forflytte tyngepunktet og endre adferdsmønsteret. Samtidig vil eventuell kraftutbygging i Lågen medføre til en ny tilnærming og adferd i forhold til elva. En utvikling inn i framtida vil imidlertid kunne utnytte denne situasjonen.

Etablering av ny trasé for E6 og nye veitraséer i forbindelse med nytt kraftanlegg vil definere et nytt avgrenset og entydig sentrumsareal med "Lågen" som sentralt vannspeil og "Odden" som et potensielt område for ny boligbebyggelse/næringsaktivitetet. Samtidig vil dagens næringsområde få en mer sentral beliggenhet og være bedre tilgjengelig. Utfordringen ligger i å ivareta dagens sentrale sentrum som et pulserende og levedyktig område. Sødorp har med sine innslag av kultur og tjenesteytende næringer en fordelaktig beliggenhet inntil Kåja. Dagens arrangementer gir betydelige ringvirkninger til lokalsamfunnet generelt og til næringsaktørene i Sødorp spesielt. Videreutvikling av Kåja som et attraktivt sted for idrett og arrangementsatsning vil bidra til forsterke omdømme til Vinstra som en ledende aktør innen kultur og idrett og styrke næringsutviklingen i område. Hovedsatsningen for Nord-Fron og Vinstra i fremtiden er å styrke Lomoen som det fremtidige tettstedet. Denne utviklingen må sees i sammenheng med den nye E6, tilhørende veiserviceanlegg, eksisterende næringsliv i området og Vinstra Videregående skole.

Sunne i Sverige kan benyttes som en god modell for utvikling av Vinstra som tettsted. Der har de utviklet mye av sitt tettsted på sin nærhet til en vannflate. Dessuten spiller de på de samme profilerende kvaliteter som vi har NATUR og KULTUR. For sistnevntes del er Selma Lagerlöf for Sunne som Ibsen og Peer Gynt for oss.

"Stedsutvikling handler om prosesser og tiltak for å skape attraktive steder for bosetting og næringsetablering. Fysisk utforming av offentlige rom, turstier, festivaler og andre tiltak for et mer attraktivt sted knytter seg til stedsutvikling." (Distriktssenteret, kompetansesenter for distriktsutvikling)

Fra Peer Gynt forsetillingen ved Gålåvatnet.

Kap.1.0 Innledning

Midt-Gudbrandsdal Næringsforening (MGNF) er en medlemsorganisasjon for bedrifter og næringsdrivende i alle næringer i Ringebru, Sør-Fron og Nord-Fron kommune. Foreningen har i dag 114 medlemmer fordelt på alle bransjer.

Tiltak for å opprettholde og øke befolkningstallet er avgjørende for utviklingen av det regionale næringslivet. God lønnsomhet i det private næringsliv og attraktive tettsteder er viktige faktorer for å trekke nye innbyggere til regionen. Det vil si at i tillegg til økt verdiskapning i privat sektor må regionen fremstå som et attraktivt sted å bo. En positiv utvikling av regionen forutsetter tett samarbeid mellom næringslivet, kommunene og de folkevalgte.

Et viktig fundament for utviklingen av næringslivet i Midt-Gudbrandsdalen er E6. Hovedveien gir næringslivet nærhet til kunder og viktige markeder. Videre er en god kommunikasjonsåre avgjørende for regionens attraktivitet. Gjennom prosjektet "Veien til nye muligheter" arbeider MGNF med å forberede offentlig og privat sektor på de muligheter som oppstår når veien blir lagt utenom dagens tettsteder. Vår hovedmålsetning med prosjektet er å bruke mulighetene den nye E6 gir oss til å fremme regionens attraktivitet og næringslivets lønnsomhet.

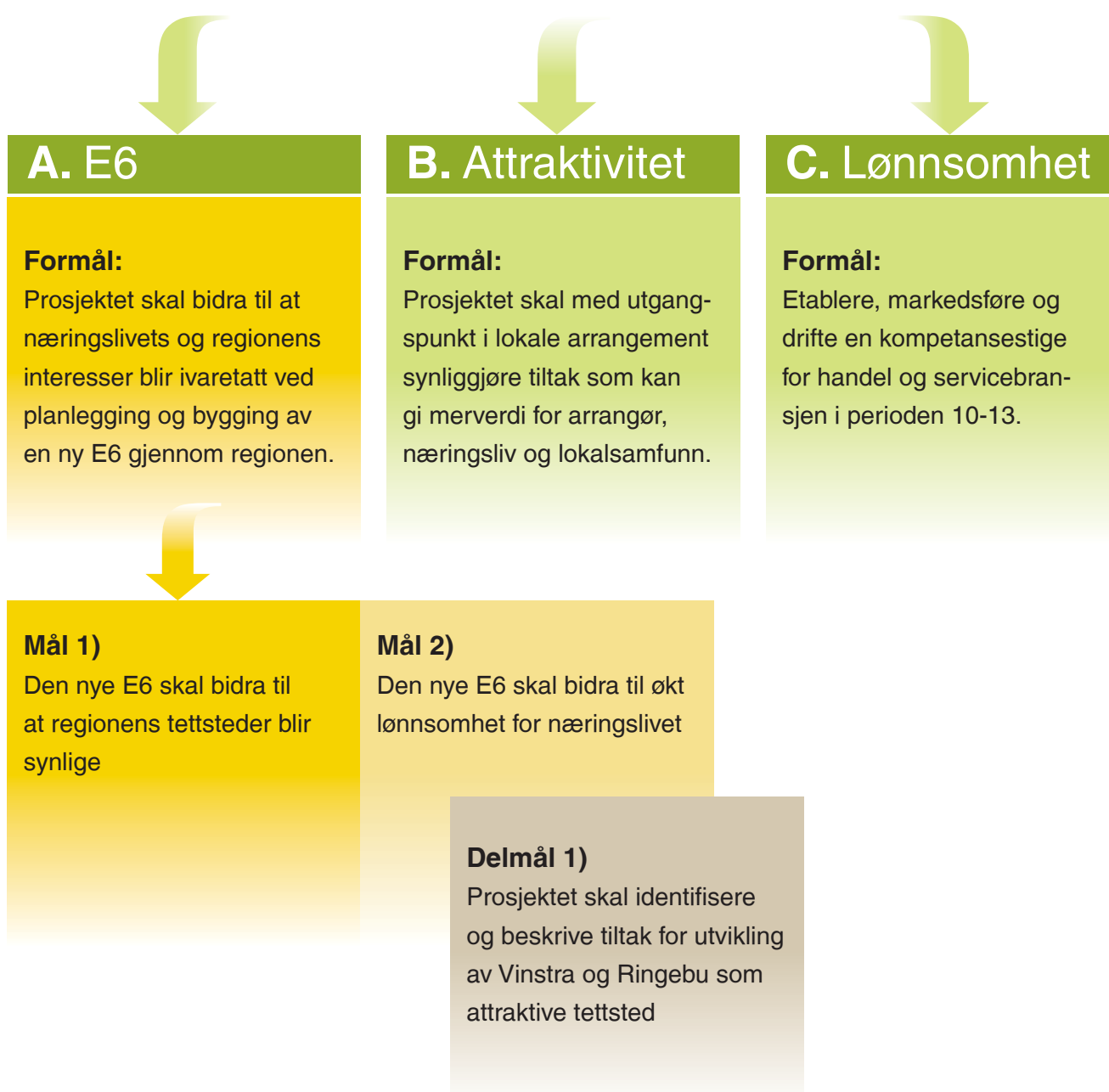
I denne rapporten om tettstedsutvikling i Vinstra vil vi forsøke å formidle muligheter og utvikling for både å ivareta og gjenskape et nytt helhetlig tettsted. Vi håper rapporten vil være førende i debatten og vise konsekvenser i forbindelse med framtidige tiltak.

Rapporten er utarbeidet på bakgrunn av referatene fra arbeidsgruppene, fra besøk i andre tettsteder, fra bestilte rapporter og informasjon gjennom foredrag og møter. Det er viktig å poengtere at alle innspillene i rapporten nødvendigvis ikke er felles akseptert av alle deltakerne. MGNF har, på egen regning og som oppdragsgiver tatt seg frihet til å tilføye, trekke sammen og konkludere der det har vært nødvendig.

1.1 Prosjektet "Veien til nye muligheter"

Prosjektet "Veien til nye muligheter" ble etablert og startet av MGNF i 2007. Prosjektet kom i gang som følge av den planlagte E6 som kommer til å gå utenom våre tettsteder. Prosjektet finansieres gjennom DA midler, Oppland Fylkeskommune, Regionrådet og bistand fra de tre kommunene i midtdalen.

Formålsstruktur for prosjektet "Veien til nye muligheter"

Figuren viser formålsstrukturen for prosjektet "Veien til nye muligheter"

Kap. 1.2 Formål, mål og delmål.

I denne rapporten blir følgende del beskrevet: A. E6 → MÅL 2 → DELMÅL 1 (se figur).

Kap.1.3 Visjon

Vinstra skal være det ledende tettstedet i Midt-Dalen og innbyggerne skal engasjere seg i dette.

Kap.1.4 Tettstedet Vinstra

Dagens sentrumsnære funksjoner som kommuneadministrasjon, stasjon, næring og boliger er lokalisert øst for "Lågen" med handelsnæring som tyngdepunkt i sør. Sentrumsbebyggelsen har en nord - sørgående utstrekning knyttet til E6 som en sentral gjennomgående ferdselsåre. Veien er i dag av stor betydning for aktiviteter, handel og turisme og fører til at mange trekker inn i sentrum. NSBs trasé ligger imidlertid som en barriere i forhold til å etablere gode tverrforbindelser øst-vest ned til elva i denne del av sentrum.

Tyngre næringsvirksomhet med arealer for plasskrevende lagring er etablert på vestsiden av "Lågen". Området har i dag et utflytende veisystem. Beliggenheten forsterker et forlenget og "utglidende" sentrum med uhensiktsmessige utstrakte kommunikasjonslinjer som preferer bilbruk.

Kap.2.0 Metode

Kap. 2.1 Organisering av arbeidet

MGNF har hatt det overordnede ansvaret for gjennomføring av arbeidet med rapporten.

På bakgrunn av milepælsplanen (vedlegg.2) ble Ragnar Jacobsen ansatt som prosjektmedarbeider for "tettstedsutvikling i Vinstra". Etter gjennomføringen av folkemøte den 28.10.2009 ble det etablerte tre arbeidsgrupper med til sammen 21 representanter fra næringslivet henholdsvis i Sødorp, Vinstra sentrum (Nedregata.) og Lomoen. Gruppene har til hatt flere møter der de har tatt for seg mulig utvikling av "sitt" område". Etter at gruppene hadde sagt sitt ble de dannet en felles arbeidsgruppe for Vinstra som samlet informasjonen fra de tre arbeidsgruppene og supplert med nye forslag.

Kap.2.2 Deltakere i arbeidsgruppene

Reidar Stangenes • Trond Grøthe • Vegard Moshagen
Ragnar Jacobsen • Trond Slåen • Per Kolås
Gunnveig W. Jacobsen • Kjetil Harildstad • Tore S Lie
Jan Petter Egge • Halvard Pettersen • Bjørn Bakken
Fredrik Weikle • Vigdis Holmestad • May Britt Haugen
Anne Marie Olstad • Stig Nyhus • Iver Lo • Trond Skurdal
Bjørn Ulekleiv • Mads Brannstorph • Magne Lindviksmoen

Arne Skuterud fra Nord-Fron kommune har deltatt i enkelte møter.

Egil Tofte fra Nord-Fron kommune har deltatt i alle møtene.

MGNF takker deltakerne i arbeidsgruppene for viktige innspill.

Kap.2.3 Informasjoninnhenting

I tillegg til informasjon fra gruppedeltakerne har vi benyttet oss av kunnskap og erfaringer fra andre som blant annet:

Tettsteder:

Vi har vært i kontakt med over 15 tettsteder i forbindelse med veiomlegging generelt og betydning for næringsutvikling spesielt.

Foredrag/møtevirkksomhet

- Brigt Samdal og Per-Øyvind Sørbø fra Eikefjorden holdt et spennende foredrag for oss i folkemøte den 28.10.2009 som viste at det nytter å skape motivasjon og vilje for endringer i forbindelse med veiomlegging og tettstedsutvikling.
- Oppland Fylkeskommune fylkeskommunen v/ Arkitekt Per Erik Fonkalsrud. Fonkalsrud deltok i møte med "vinstragruppa" den 19. Februar. Se vedlegg 3. med innspill fra Fonkalsrud
- Foredrag med Knut Vareide i Telemarksforskning med tema "Midt-Gudbrandsdal - næringsutvikling og attraktivitet"

Rapporter

- Rapport om benchmarking av næringsutvikling og attraktivitet i Midt-Gudbrandsdal utarbeidet av Telemarksforskning v/Vareide, K. (2008)
- Ny E6 i Nord-Fron. Konsekvenser for nytt planlagt vegserviceanlegg i Lomoen i Vinstra og for Kvam sentrum av Østlandsforskning v/ Overvåg, K. og Ericsson, B. (2010)

Kap.3.0 Vinstra sentrum, Nedregata

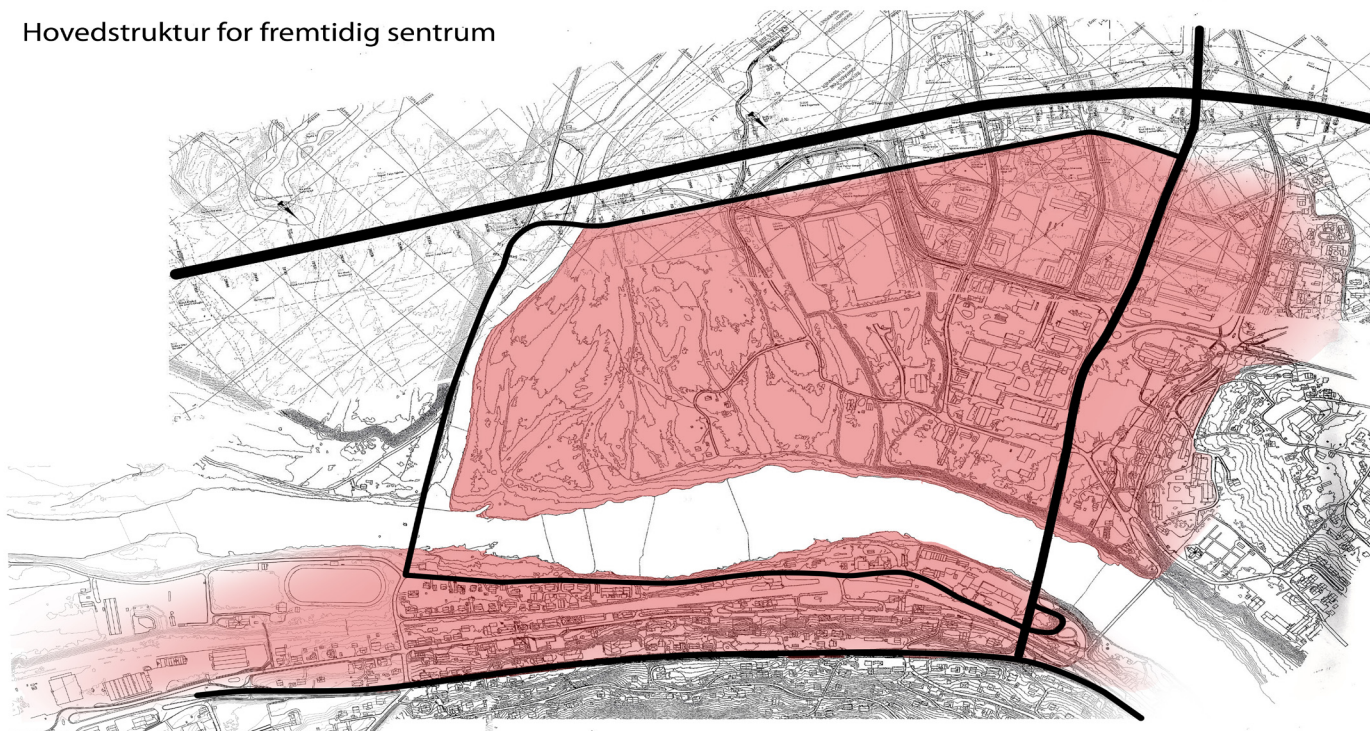
Kap. 3.1 Innledning

Vinstra sentrum defineres i prosjektet som (ellipsen)område fra stasjon til lege- og tannlegekontoret. Dette inkluderer områdene langs begge sider av jernbanen. Det foreslås å ta frem tidligere reguleringsplaner for dette området som har regulert undergang under jernbanen. Det foreslås at område - Vinstra sentrum - skal knyttes til offentlige kontorer, kafeer, etc. Det påpekes at det fra politisk hold sentralt er ønskelig å utvikle dobbeltspor/høyhastighetstog i nærmeste fremtid. Dette vil på sikt gi muligheter for utbygging av hele stasjonsområde. I nasjonal transportplan 2014-2019 er det foreslått å bygge ett nytt kryssningsspor. Dette vil medføre til bygging av en undergang.

Selve damanlegget kan åpne for nytt veianlegg langs Vinstraelva og vil derved sammen med Strandveien og Rv. 255 danne en ny omsluttende ringvei rundt et sentralt område som inn i framtiden vil kunne utvikles til et bærekraftig sentrum. En forutsetning for å kunne etablere et nytt sentrum er en ny broforbindelse over Laugen. Dette vil forenkle kommunikasjon mellom Sødorp/Kåja og Ruste/Lomoen. Betydningen av broforbindelse må presiseres tydelig når kommunen skal inngå tettere samarbeid med de aktuelle utbyggere av kraftanlegg.

Sosiale rundløyper lages med strandpromenader/gang- og sykkelveger på begge sider av Laugen er en fantastisk kvalitet som vil endre Vinstra helt.

Hovedstruktur for fremtidig sentrum

Plankart, hovedstruktur for fremtidig sentrum.

Kap.3.2 Tiltak på kort sikt

Det er viktig for et tettsted å ha sosiale arenaer der innbyggerne kan treffes på uformell basis.

Vi anbefaler at stasjonsområdet utvikles til en møteplass for fastboende og tilreisende. Det må skapes aktiviteter på skysstasjonen og i stasjonsparken. Hele området kan tjene som et innsalg mot passerende togpassasjerer. Stasjonen må derfor utnyttes til markedsføring for arrangementer med mer.

1. Det bør settes opp "boards" på perrongen og på pakkhuset som informerer om de viktigste aktivitetene på Vinstra (Peer Gynt-stemne, Countryfestivalen og Folkefesten).
2. Skråningene i parken dekorerer sommerstid med blomster i Peer Gynt- og Nord-Frons sin kommunelogo.
3. Stasjonsparken utvikles med benker, blomster og sene for sommerbruk og isflate med lys for vinteren.
4. Lokalet i stasjonsbygningen tas i bruk med publikumsrettede aktiviteter (Cafe, kiosk. Informasjon).
5. Det må ryddes opp i bygginger i området rundt Bøndernes Hus og GE.
6. Det legges til rette for å arrangere markeder i stasjonsområdet og/eller mellom posten og Pettersens Kafe.

Kap.3.3 Tiltak på lang sikt

Mer langsiktig ble det fremhevet nødvendigheten av å utvikle en liten landsby i stasjonsområdet, gjerne med mindre spesialforretninger og å skape akser på tvers av nåværende trafikkårer. Fortettingen skal sørge for et hyggelig, sosialt og gangbart handelsområde.

1. Det bør etableres kvartaler for adkomst fra Øvregata og tverrforbindelser for god kommunikasjon fra boligområder på overside av Øvregata, mellom Øvregata og Nedregata og Nedregata og Strandgata.
2. Jernbaneovergang/undergang knyttet opp mot en bro over elva mot Odden og Lomoen er en viktig slik akse (se skisse på side 17). Det bør i forbindelse med eventuell utbygging av elvekraftverk i Lågen anlegges strandpromenade på begge sider av elveforbygningen med skulpturer, blomster, hinderløype, et liten amfi, kvileplasser med benker båthavn, fiskeplasser etc.
3. Hotelltomten må sees i sammenheng med stasjonsområdet og der bør bygges parkeringshus med under- og 1. etasje med personovergang til Strandgaten via 1. etasjen og sene for parken i sør-østveggen. Jernbaneovergangen stenges.

Kap.4.0 Sødorp/Kåja

Kap.4.1 Innledning

I midtdalen har vi unike muligheter for å drive arrangementer. Med en særegen kultur og fantastisk natur ligger alt til rette for økt satsning og kommersialisering av dagens og fremtidens arrangement. Midtdalen har dessuten en meget høy arrangementkompetanse gjennom blant annet Kvittfjell, Peer Gynt, Countryfestivalen mf. Arrangementene gir store ringvirkninger for det lokale næringslivet. Sødorp sin sentrale beliggenhet i forbindelse med arrangementene i Kåja og den nye rundkjøringa vil føre til vekst i området de nærmeste årene.

MGNF mener at Kåja må videreutvikles som arrangementsted. Kåja har anlegg og fasiliteter der det er store arealer for mulig utbygging. Kåja må videreutvikles til et komplett fritid- og idrettsområde, nærmiljøanlegg og festivalområde. Større aktivitet i Kåja vil skape behov for utvidelse og vekst av handelstilbudet.

Innspill til folkemøte okt.2010

Av Fredrik Weikle

Kap. 4.2 Tiltak på kort sikt

1. I samarbeid med arrangører, regionrådet og næringsliv må kommunen bidra økonomisk for å få ansatt en arrangementkoordinator for regionen. Hovedinnsatsen må rettes mot å styrke eksisterende arrangement og bidra til etablering av nye.
2. Det er nødvendig med større og bedre sanitærforhold Kåja. Dagens lokaliteter og infrastruktur i messeområde er for dårlig. Blant annet er kommunens vann og kloakkanlegg utdatert.

3. Amfi må generelt rustes opp.
4. Asfaltering av grusplass foran amfi.
5. Det er ønskelig med en mobil sene for å muliggjøre bruk av andre arenaer. Det er blant annet ønskelig å benytte arealet mellom Peer Gynt Samlinga og barneskolen til en arrangementsplass. Videre er det behov for en sene ved enkelte arrangement på stasjonsområdet. I følge Trond Grøthe vil en mobil sene koste ca kr. 400.000,-

Kap. 4.3 Tiltak på lang sikt

1. Det er nødvendig med en ny hall for innendørsaktiviteter. Vi ser for oss en flerbrukshall en halv gang til større enn Vinstrahallen, utstyrt med og tilpasset flest mulig aktiviteter. I denne forbindelsen ble det foreslått at hallen ble trukket helt inn mot bakken opp mot jernbanelinjen slik at det kunne bygges over linja og derved få en innendørs forbindelse via et "mingleareal" mellom handelsområdet Sødorp og Kåja.
2. Caravan/campingplass i Kåja anses som et nødvendig tilbud. Den bør plasseres lengst nord på jorden for å komme nærmest mulig butikkene. (se bilde side 12) MGNF er kjent med at det er foreslått et tilsvarende tilbud på Odden og ser ikke det som noe problem. Det kan være fornuftig her og gi disse to tilbudene forskjellig karakter med vektlegging av Caravans/campingvogner i Kåja og hytter/telt i større grad rettet mot familier på Odden.

Kåja og Odden må sees i sammenheng, spesielt i forbindelse med utbygging av kraftanlegg i område. En eventuell utbygging av vannkraftverk med broforbindelse mellom Odden og Kåja får betydning for adkomst og kjøremønster til Kåja.

Kraftanlegg i Laugen v/Vinstra vil få stor betydning for utviklingen av Vinstra som fremtidig tettsted

Kap.5.0 Lomoen

Kap.5.1 Innledning

MGNF ønsker at Lomoen blir hovedsatsningen for utvikling av Vinstra som fremtidig tettsted. Et viktig argument for denne prioriteringen, i tillegg til den økte trafikken i område som en ny E6 vil generere til, er å bidra til at Vinstra Videregående skole fremstår som et attraktivt skolested i fremtiden. Gode tilbud i nær tilknytting til skolen vil bidra til å forsterke skolens posisjon.

Vinstra Videregående skole

MGNF mener at etterspørsel etter næringsareal i fremtiden først og fremst vil komme i området rundt Peer-Gynt senteret og det nye veiserviceanlegget. Det er derfor uheldig at det nå planlegges et parkeringsareal for 90 trailere. Dette er etter vårt syn overdimensjonert og det bør gjøres nye vurderinger mht fremtidig behov. I de nye vurderingene må en blant annet ta hensyn til hvilken betydning bompengavgiften vil få for kjøremønsteret for tungtransport gjennom Gudbrandsdalen. Vi tror, på bakgrunn av samtaler med aktører i bransjen at flere firmaer, spesielt utenlandske vil foretrekke å kjøre Østerdalen. Etter våre undersøkelser viser det seg og at det kun er få dager i året det er ekstra stort behov for parkeringsareal. Å båndlegge så mye areal for lite bruk er uheldig all den tid vi har brukt for næringsareal i området.

Lomoen skal være et fremtidig handel - og serviceanlegg. For å hindre fremtidig konflikt mellom industri og handel er det ønskelig at Nord-Fron kommune regulerer et nytt industriområde alternativt at det etableres et samarbeid med Ringebru og Sør-Fron om felles utvikling av Frya industriområde.

Lund Eiendom AS legger nå ut 23 mål næringseiendom for salg i Lomoen

Kap.5.2 Veikryss

Beliggenhet og utforming av ett nytt veikryss vil være av vesentlig betydning som knutepunkt for sentrum. Kryssets signaleffekt er viktig og utforming av sentrale føringsveier og gatenett vil ha stor betydning for å trekke besøkende og publikum inn i tettstedet.

Vegserviceanlegg på Vinstra

Plantegningen viser plassering og utforming av ny trafikkstasjon med oppstillingsplasser for vogntog (60 plasser), bensinstasjon, veiserviceanlegg med bespisning, rasteplasser, oppstillingsplasser for busser og bobilers samt parkeringsplasser for pendlere. Funksjonene har en todelt plassering der adkomstaksen inn til sentrum er av stor betydning.

I et så betydelig plasskrevende anlegg vil det være avgjørende å kunne etablere "grønne" soner for trivsel og opphold, som skjermingstiltak, og tydeliggjøre sikkerheten i området. Her vil krysnings-situasjoner langs adkomstaksen være viktig. Det foreslås planfri kryssning som "portal" til sentrum og kulvertkryssing.

5.3 Veiserviceanlegg

Det er foreslått bensinstasjon (s.15) som inneholder fyllingsfunksjoner, kiosk/butikk, gatekjøkken, informasjon, toaletter, stellerom. Dertil informasjonstavler og rasteplass. Utforming av rasteplass i tilknytning til veiserviceanlegget er sentralt. Det er svært viktig å sikre at de besøkende på rasteplassen får nødvendig informasjon om tettstedet Vinstra. MGNF foreslår at rasteplassen innrettes spesielt mot familier, at informasjonstavler er digitale, et motell for vegfarende og Internett-Cafe, spesielt for ungdom. Det er lagt opp til at anlegget skal kunne betjene langtransportvogner og busser, herunder også raste/kvilestoppen for ekspressbussene som i dag stopper i Kvam. Det er kjent at dette tilbudet på sikt vil bli lagt til Otta.

Østlandsforskning viser til at det har store foretningmessige fordeler å knytte seg tett opp til et veiserviceanlegg. Dersom anlegget blir lagt på vestsiden vil MGNF anta at potensielle investorer vil vurdere å etablere et kjøpesenter el. her. Et slikt anlegg vil bidra til ytterligere ”strekk” av Vinstra sentrum. Dessuten vil en slik plassering få uheldige konsekvenser for eksisterende næringsliv. MGNF ønsker nyetablering på østsiden og mener at dagens fotballbane vil bli et attraktivt næringsområde.

5.4 Forslag på kort sikt

Utarbeidelse av en gatebruksplan for hele Lomoen, med brukermanual for materialbruk, møblering etc. som grunnlag. Planen må synliggjøre opprusting av veier og gater i industriområdet i Lomoen. Det foreslås bruk av trær og etablering av alleer langs sentrale akser.

Kap.6.0 Odden

6.1 Tiltak på lang sikt

I forbindelse med deponi av masser fra nyanlegg av Kåja kraftstasjon vil dette gi muligheter for et stort utbyggingspotensiale i dette området. Idéplanen (s.17) under viser et forslag for nytt boligfelt. Med sin sentrale beliggenhet kan området gjennom nye føringsveier naturlig kobles til sentrumsområder i nord og øst.

Her foreslås etablert en ny gangbro (s.17) som også vil gi hytte og campinganlegget nærhet til handel og servicevirksomheten. I området foreslås det avsatt tilstrekkelig arealer for fri ferdsel, leke-aktiviteter, bryggeanlegg og baneanlegg for spill i tilknytning til hytte- og campinganlegget. Et sentralt bryggeanlegg med felleshus vil kunne være et felles samlingssted for hele området.

Hotell-, konferanse- og kulturhus

Innenfor regulert areal foreslås etablert tettstedets ”storstue”. Plasseringen er sentral og gir rom for lett tilgjengelighet og utviklingsmuligheter – Idéplanen viser plassering i enden av en sentral gangakse i forlengelse av gangbroen til sentrum.

Langs gangaksen etableres aktivitetspark for hotell- og/eller kulturhus som også brukere av hytte- og campinganlegget kan benytte. Beliggenheten av hotell- og/eller kulturhus gir muligheter for å kunne ekspandere over mot eksisterende lagerbygg og utvikle/omdisponere bygningen for aktivitets- og messehall, baneanlegg m.m.

Arbeidsgruppen mener at det på lang sikt må legges til rette for utvikling av et opplevelsessenter med hotell og utleiehytter/leiligheter, ca 50 stk av varierende størrelse på Odden. Det er ønskelig også med oppstillingsplasser (ca 170 stk) for campingvogner, bobiler, teltplasser og et serviceanlegg.

En bro fra Odden til Kåja vil sikre let adkomst fra Ruste / Lomoen og fra campingplassen til festivalområde i Kåja. Det er foreløpig usikkert om Eidsiva Energi vil bygge et kraftanlegg. Uansett vil det ta flere år. Ideelt sett hadde opplevelsessenteret blitt utviklet på grunnlag av Peer Gynt-konseptet og vi håper Peer Gynt AS er den naturlige drivkraft for dette i fremtiden.

Eidsiva v/Link Landskap har utarbeidet en planløsning av Iver Lo sin eiendom. Grunneieren er interessert i å bygge flere hytter, anlegge en fullverdig campingplass, bygge boliger, samt aktivitetsområder som badedam, lekeområde, sandvolleyballbane, gangveger/stier etc. Iver Lo ble anbefalt å starte opp med camping /Caravanplass snarest mulig. Kommunen vil kunne ordne med regulering for dette formålet.

Kap.7.0 Regionale tiltak

Kap.7.1 Innledning

Et viktig tiltak for å nå målsetningene om å styrke Vinstra som fremtidig tettsted er gjennomføring av et felles profileringsprogram for midtdalen.

Formål/effekt med et slikt profileringsprogram kan være å skape:

- gjenkjennelses og identitet,
- stoppeffekt og invitasjon,
- forskjønning av områdene og sist men ikke minst
- vekst og økt lønnsomhet for næringslivet i regionen.

MGNF har i løpet av prosjektperioden kommet frem til følgende ”profileringsarenaer”:

- Gudbrandsdalsportalen (Øyer og Dombas?)
- Rasteplassene
- Avkjøringene til tettstedene
- Rundkjøringene i tettstedene

7.2 Tiltak på kort sikt:

1) Det er ønskelig at Nord-Fron kommune innleder et samarbeid om felles profilering av tettstedene Vinstra og Vålebru. Hensikten med samarbeidet er å skape en felles gjenkjennelses og identitet i midtdalen. Konkret håper vi kommunene kan ta initiativ til planlegging og utforming av rundkjøringene i tettstedene, spesielt rundkjøringer etter E6. MGNF ser det naturlig at Peer Gynt blir et gjennomgangstema i profileringsarbeidet.

En rundkjøring kan visualisere så mangt Kunstnerne Inge Iversen og Linda Bakke forslår de å pryde den nye rundkjøringen ved Rv.3 ved Atna med fargerike elger i størrelse 1:1. Kanskje rundkjøringene i midtdalen kan syne Peer Gynt på bukken?

2) Det er ønskelig at Nord-Fron kommune innleder et samarbeid med Sør-Fron og Ringebru om felles vegetasjonsrydding i tettstedene og langs E6. Det bør etableres et prosjekt hvis mål er å sikre kontinuerlig vegetasjonsrydding i midtdalen.

Attgroing av kulturlandskapet er et økende problem.

Kap.8.0 Innspill fra ungdomsrådet

Kap.8.1 Framtidas Vinstra

Nord-Fron kommune er i same situasjon som mange andre kommuner i regionen: vi slit med fraflytting. Folketalet synk, og det ser ikkje ut som om det snur med det fyste. I samband med plassering av den nye E6-traséen gjennom Vinstra har vi i Nord-Fron ungdomsråd sett på utforminga av Vinstra sentrum, og sett på korleis arbeidet med dette kan gjera Nord-Fron og Vinstra til ein meir attraktiv plass å bu, jobbe og studere i framtida.

I den siste tida har denne debatten dreid seg om plassering av vegtrafikkssenter, og om dette skal liggje vest eller aust for ny E6. For å kunne vidareføre eit godt næringsliv på Vinstra meiner vi det er avgjerande for Vinstra si framtid at denne stasjonen kjem på austsida. Vinstra ligg midt i mellom Oslo og Trondheim, og Vinstra vil med eit slik anlegg vera ein gjev plass å stoppe på. Ved å få denne på austsida kan nærliggande næringsaktørar trekkje til seg fleire forbipasserande potensielle kunder, noko dei vil gjere i svært liten grad dersom senteret kjem på vestsida.

Vidare meiner vi at det bør satsast meir på Lomoen som næringsarena. Området er i dag prega av industriotmer. Området mellom Rema 1000 og Dokken bil bør utviklast til næringsformål, og kommunen bør leggje til rette for at det her skal vera attraktivt å flytte til for eksisterande bedrifter, og attraktivt å etablere seg i for nye.

Om nokre år vil Vinstra truleg få sin eigen demning ved Kåja. Dette vil gjere at elva får eit rolegare preg, noko som igjen opnar opp for mange moglegheiter langs elva. På sørvestsida av dagens bilbru meiner vi det bør åpnast for leiligheter, som

dermed vil få ei fin «kystplassering» langs Laugen. Vidare, nedover mot Odden, ser vi for oss ein badeplass i den stille elva, samt utvikling av ein større campingplass. Og dersom Vinstra nok ein gong skulle få sitt eiga hotell, som vi meiner vi treng, ville Odden vera den perfekte plassering, med moglegheit for etablering av golfbane ved sidan av.

Men kva skjer så med det som idag er Vinstra sentrum? Nedregata nord (frå stasjonen og nordover) bør vidare utviklast, og vi ser for oss ein betre utnytta stasjonspark, med kanskje ein liten sommeråpen kafé, samt at det erverdige ysteriet burde utnyttast til restaurantformål.

Kåja er eit område som i iløpet av dei neste åra kjem til å gjennomgå ein stor forandring, og det er flott. Vi i Nord-Fron ungdomsråd ønskjer også å vidareutvikle området sør for idrettsparken, nemlig festivalområdet. Ein stor prosentandel av dei som vitjer Vinstra bur på dette området, hovudsakleg gjennom Countryfestivalen. Her burde kommunen gå saman med private interesser og etablere ein betre hall, som kan brukast både til idretts- og kulturformål.

Ei oppdatering av kommunens eigne fasiliteter i festivalområdet vil også mogleggjera fleire og større arrangement i heile Kåja, som til dømes større idrettsarrangement i den nye idrettsparken.

I Kåja er det også tenkt ungdomshus i det som er no er Kåja barnehage. Vi håpar at det politiske pratet ikkje ebbar ut med tida, men at politikerane reflekterer over kva signal vidare utsetjing av dette prosjektet sender til både lokal ungdom og familier som ønskjer å busetje seg på Vinstra i framtida. Men er alle desse tinga nok til å få nye krefter til Vinstra?

I ungdomsrådet har vi i den siste tida prata om etablering av ein høgskule på Vinstra, Høgskulen i Midt-Gudbrandsdalen. Det kan verka som ein «rå» idé, men etter å ha prata om kva positive ringverknadar etableringa av ein slik institusjon kan få for vår region er vi meir overraska over at dette ikkje har vore oppe til diskusjon tidlegare. Vinstra, og Nord-Fron som kommune, ville tiltrekke seg mange studentar, med alt dette medfører seg av auka inntekt for butikkane, større interesser for hyblar, etablering av fleire arbeidsplassar i tilknytning til høgskule osv. Ein høgskule vil også tiltrekkje seg tilsette med høgare utdanning, som også vil bety

mykje for den framtidige utviklinga i regionen. Ein høgskule vil føre til at mange av dei som no i 20-årsalderen "emigrerer" til Oslo, Trondheim og andre studentbyar, kanskje kunne fortsett å bu heime, og dermed spare fleirfoldige kroner i studielån. Som nemd: Dei positive ringverknadane er enorme, så vi i Nord-Fron ungdomsråd utfordrar herved lokale styresmakter og aktører til å setje igang arbeid med undersøking av moglegheiter for etablering av ein høgskule. Plassering av ein slik skule bør liggje i Lomoen, meiner vi, men den debatten treng vi ikkje ta her.

Eit noko mindre ambisiøst tips vi vil koma med er å leggje betre til rette for ungdom som er ute i læretid. Vi i Nord-Fron ungdomsråd høyrar om fleire som har negative opplevingar som lærling i bedrifter og institusjonar i vårt område, og det burde leggjast fokus på å gje lærlingar ei god oppleving, anten det er i offentlig eller privat sektor, slik at dei seinare ønskjer å bli i både lærlingbedrifta og i kommunen.

Ut ifrå det vi her ønskjer oss verkar det kanskje som om vi i Nord-Fron ungdomsråd er misnøgde med Vinstra idag. Det er ikkje tilfelle. Mykje er bra med Vinstra og Nord-Fron. Berre dei siste åra har det kome mange positive tilbod for både vi ungdom og andre grupper av lokalsamfunnet, og desse tinga ønskjer vi skal vidareutviklas i tida framover.

Og sjølv om vi her har skissert stort og sikkert tenkt tankar for fleirfoldige millioner meiner vi at dette må vera lov. Vi må tørre å tenke store tankar, vi må tørre å satse, vi må tørre å bruke midlar på utvikling i vår kommune. Viss ikkje vil truleg den negative folketalsutviklinga halde fram, og på sikt vil Vinstra berre vera ein plass folk køyrar fortaast mogleg forbi, på veg til ein anna og meir attraktiv buplass, arbeidsplass eller skuleplass.

Nord-Fron ungdomsråd

Vinstra, januar 2010

Kap.9.0 Konklusjon

MGNF ønsker å utnytte endringen som E6 utbyggingen medfører til noe positivt. Vi ønsker å få næringslivet til å engasjere seg og se etter nye muligheter. Vi ønsker en revitalisering av dagens tettsteder, skape nye møteplasser, nye arenaer. Vi ønsker å profilere regionen og regionens tettsteder på en slik måte at de veifarende stopper.

MGNF har i rapporten pekt på tiltak på regionalt og kommunalt nivå. Gjennom regionale prosjekter har vi mulighet for å skape en attraktiv region med vekst og økt lønnsomhet for næringslivet. Som et ledd i tettstedsutviklingen er det, på et overordnet nivå viktig å tenke regional profilering. Det bør derfor realiseres fellesprosjekter med Ringebu og Sør-Fron der en i første omgang kan ta for seg utsmykning av rundkjøringer og vegetasjonsrydding. Senere kan det bli aktuelt å videreføre dette arbeidet mtp felles profilering tilknyttet den nye E6.

MGNF mener at Lomoen må utvikles som fremtidens tettsted i Vinstra. I tillegg til økt trafikk som følge av ny E6 vil tiltak som gjør Lomoen til et attraktiv besøksområde skape investeringsvilje hos næringslivet. På sikt kan dette danne grunnlag for en bærekraftig utvikling av tettstedet. Dagens lokaliseringen av Vinstra Videregående skole understøtter denne satsningen. En viktig forutsetning for denne utviklingen er skille mellom handel og service og industri. For fremtidige etablerere må det tilbys et nytt industriområde alternativt at det etableres et samarbeid med Ringebu og Sør-Fron om felles utvikling av Frya industriområde.

MGNF har videre påpekt viktigheten av å tilrettelegge for arrangementsatsning i Kåja. Økt satsning på infrastrukturtiltak her vil styrke mulighetene for utvikling av dagens og fremtidens arrangement. Foruten store ringvirkninger til næringslivet bidrar arrangement til en betydelig markedsføring av regionen og Vinstra.

Vi foreslår på ingen måte nedleggelse av Sødorp og Nedregata men ser at skal vi greie å løfte Vinstra må vi gjøre noen politiske prioriteringer.

MGNF ønsker fortsatt å være en bidragsyter for utvikling av Vinstra. En forutsetning for videre satsning er imidlertid at det er politisk vilje og evne til å prioritere de neste årene.

”Det er ikke tilstrekkelig å si at politikk er det muliges kunst. Den skal være noe mer. Den politikk som er i pakt med fremtiden, må gå ut på å gjøre mulig i morgen det som er umulig i dag.”

Carl Joachim Hambro.

Vedlegg 1) innspill fra folkemøte.

Innspill fra deltakerene i folkemøtet 28.10.09.

1. Terrasseleiligheter kan det bli pent? IKKE MacDonalds. Hallo, mat?
2. Må samle handel og industri på østsiden av Nye E - 6.
3. Nye E - 6 = trussel og muligheter. Arbeidsplasser er uansett viktigst.
4. Nødvendig med urbane kvaliteter og kreative arbeidsplasser i kreative næringer.
Bruke folket i asylmottaket. Masse arbeidsløst. Betal mat for dem og få dem til å lage mat.
Bruk dem i arrangementene.
5. Utnytt det nye vannspeilet med promenader på begge sider.
6. Lag kvartal i det gamle sentrum Nedregate - Øvregate - Strandgata med minst 3 tverrgater + Gangveg/trapp.
7. Sentrum blir 3 gater + tverrgater, og bru over.
8. Skysstasjon - kryssning for toglinja.
9. Dam + Ruste knytter saman
10. Innbyggere i påske-, jul, country og Peer Gyntstemnet
11. Vinstra som en stor næringshage = lett å få gjennom tiltak for næringsdrivende.
12. Servicesenter for eldre som ennå ikkje er i alderen "eldresenter".
Tilbud i sentrum av leilighetene med frisør, fotpleie, etc.
13. All idrett og utbygging for dette er kjempebra. Kva med noko for dei som ikkje er med i dette.
14. Kva med ein grafittivegg(veggar)?
15. Kva med opplevelser som gjer at folk stopper på Vinstra?
16. Viktig med god opplysning ved innkjøringa til Vinstra (noko spesielt).
17. Kvifor fleire kjøpesentra. Lag heller noko kreativt av dei små vi har så det blir noko nytt.
Trur folk er snart lei av dei store.

18. La oss stå sammen og virkelig sette Vinstra på kartet. Viktig med rasteplass på Østsiden så sentrumsnært som mulig. Vi må bli sett fra den Nye E-6. Viktig med overnattingskapasitet, altså hotell.
19. Alpinanlegg tilknyttet Gondolen. Snøsikkert og synlig fra E-6.
20. Viktig med terrasseleiligheter. Torg der kortreist mat kan selges. Husflid. Lokal produksjon.
21. Man må sørge for at det ikke er halvtomme butikkhyller allerede fredag ettermiddag.
22. Lage dalens peneste rundkjøringar NÅ. Husker Vinstra til senere og stikker innom.
23. Skifte tema fra år til år.
24. Norsk attraksjon. Hva kan Linda Eide lage program av fra Vinstra?
25. Bjønsonprofilen som ble til Michael Jackson.
26. Fokus på hva som er attraktivt på Vinstra NÅ. Hva stopper vi for?
27. FØR: Antikken og Skurdal Kunstmie. Ringebu : Anni/ s pølsemakeri.
28. Vinstra sentrum = kvartaler, vi vil ha liv i gatene, ikke flere senter.
29. Kommunen skylder både innbyggere, innflyttere og turister et attraktivt, estetisk og vakkert tettsted med et kvalitativt godt tilbud for de unge (jnf. Kåja), men også for de voksne. Den beste forebygging for uheldig utvikling for ungdom er og et viktig moment for trivsel. Kul turhus og hotell ved elvebredden. Messehall i Kåja.
30. Vi trenger ikke flere kjøpesentre, men heller små spesialbutikker gjerne rundt et hyggelig torg som kan funksjonere som en sosial møteplass.
31. Viktig at de blir strandpromenader. Elva må kunne sees og brukes. Skulpturer, amfi, hinder løype. Kvileplasser.
32. Handelstanden må tenke helhetlig på produktet Vinstra.
33. Skulpturpark som synes fra innkjøringa til Vinstra.
34. Sats stort på nyetabelringer av store kjeder som Ikea, Biltema mv.
35. Vi er et pendlerområde. Få hovedkontoret til store anleggssfirma hit til Vinstra.

36. Forbudt ord : NEI!
37. Gradvis utvikling. Ikkje spredt./ukontrollert. Bydel for bydelstanken.
38. Industriområde i grustakene i Ruste.
39. E-6 Lomoen. Paralellveg (256) Trafikk... 255 Baksidevegen.
40. Sorperoa tafikksikkerhet, miljø. Veg Lomoen-Brynsbakken -Fefor?
41. Kommunesammenslåing.
42. Kulturbasert næringsutvikling. Meir Galskap.
43. Næringshage med inkubator. Kulturhage. Høgare utdanning.
44. Opplevelsespark.
45. Konsentrere handelsnæringen. Må være gangavstand. Dette er noe av årsaken til den sterke utviklingen innen handel på Otta.
46. Estetisk tettsted. Jeg vil komme hjem til Vinstra og kunne være stolt over et trivelig sted. (ofte har jeg tenkt "noe så stusslig"). Enkle grep man skulle tro ikke var så vanskelige å ta: enes om fasader og farger. Mye strengere regler for skilting og hvordan det ser ut. Butikkskilting i alle varianter. Beplanting etc.
47. Få vekk handskrevne tusjplakater i butikkvinduer, rundkjøringar og husvegger.
48. (Henge)Bru over Lågen ved meieriet som øker /bedrer kommunikasjonen øst/vest.
49. Handelstorg i sentrum i tilknytning til Neder Gate på bestemte dager om sommeren.
50. Idrettsarrangement (sommer og vinter) som kan trekke både mange deltaker og tilskuere. Kan være en del av Vinstra -dagene.
51. Treningsleir/turnering for håndball. Landslaget har fått Peer Gynt -statuetten.

MGNF takker for alle innspill.

Har du flere ideer. Send inn forslag til post@mgnf.no

Vedlegg 2) milepæler i prosjektet.

Prosjektet "Veien til nye muligheter" E6 - tettstedsutvikling Vinstra				
Dato	Hovedmilepæler			Beskrivelse
	Planer	Tiltak	Personell	
mar.09	■			Oppstartmøte m Statens Vegvesen gjennomført
apr.09		■		Gjennomført idemøte på Gålå
aug.09			■	Tre arbeidsgrupper er etablert på Vinstra
aug.09		■		Innspill fra arbeidsgruppene er samlet og levert som rapport til NF kommune(kommunedelplanen)
okt.09		■		Studietur til Madrid gjennomført
nov.09		■		Folkemøte på Vinstra Gjennomført
jan.10		■		Idemyldringsarrangement for Ungdom gjennomført
jan.10			■	Etablering av en felles arbeidsgruppe på Vinstra gjennomført
jan.10	■			Konsekvensanalyse "ny E6" motatt fra Østlandsforskning
apr.10		■		Utarbeidelse av planskisse for nytt veiserviceanlegg gjennomført
apr.10		■		Høringsuttaleles til NF kommune vedr veiserviceanlegg gjennomført
jun.10		■		Salgsprospekt for Lomoen er utarbeidet (ikke gjennomført)
nov.10		■		Prosjektrapport for Vinstra tettsted er utarbeidet og overlevert NFK

Fra møte den 19.februar 2010.

Generelt om tettstedutvikling:

- avgrense tettstedet i utstrekning – anbefalt 600 – 800 meter (Vinstra: 1,3 km)
- fokus på kulturminner – kulturmiljøer
- møteplasser og kulturaktiviteter
- estetiske hensyn
- arealbruk – fortetting – boliger i sentrum er bra
- tilrettelegging – handicapede
- små synlige prosjekter
- helhetlig tenkning
- realistiske utbyggingsmuligheter
- ikke tettsted ved E6
- lytte til overordnede føringer, de er godt begrunnet og forankret

Vinstra er et av regionsentrene i Oppland, og det fins midler for videre utvikling hos Oppland Fylke. Fonkalsrud mener følgende bør ha fokus i det videre arbeid:

- lage møteplaner med tidsfrister
- rammer for arbeidet
- organisering av arbeidet sammen med kommune og næring
- skape god forankring i befolkningen, herunder barn og unge
- skape engasjement, få med folk i frivillige grupper
- skape resultater raskt - seire underveis fanger interessen for videre arbeid

Midt-Gudbrandsdal Næringsforening
Desember 2010